

Wspomaganie terapii dziecka
z autyzmem metodą Snoezelen
SALA DOŚWIADCZANIA ŚWIATA

Spis treści

Wspomaganie terapii dziecka z autyzmem metodą Snoezelen – Sala Doświadczania Świata	5
Wstęp	5
Definicja	5
Etiologia zaburzeń autystycznych	6
Objawy autyzmu	7
Diagnostyka	9
Metoda Snoezelen – Sala Doświadczania Świata	10
Osiem zasad postępowania w Sali Doświadczania Świata	13
Sala Doświadczania Świata	15
Podsumowanie	18
Piśmiennictwo	19

Wspomaganie terapii dziecka z autyzmem metodą Snoezelen – Sala Doświadczania Świata

Zmysły stanowią podstawę rozwoju każdego człowieka. W przypadku dzieci z autyzmem odbieranie otaczającego je świata i kontakt z nim za pośrednictwem zmysłów są zaburzone. Terapia metodą Snoezelen ma pomóc przywrócić im zdolność nawiązywania kontaktów interpersonalnych oraz umiejętność współżycia z innymi ludźmi, a także umożliwić dostosowanie się do środowiska, w którym żyją. Jej celem jest pobudzanie zmysłów poprzez doświadczanie innego świata.

WSTĘP

W dzisiejszych czasach coraz częściej fizjoterapeuta spotyka się z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w których diagnoza postawiona dziecku brzmi: autyzm. To zaburzenie w 1943 r. opisał lekarz Leo Kanner z Johns Hopkins Hospital. Samo słowo „autyzm” pochodzi z greki, od *autós* – sam. Kanner opisał grupę dzieci, u których wystąpiło zerwanie komunikacji z otaczającym je światem, w tym komunikacji z własnymi rodzicami. Zauważył, że u tych dzieci nastąpiło wycofanie się ku światu własnych wewnętrznych przeżyć, wybiórczość zachowań oraz potrzeba niezmienności otoczenia.

DEFINICJA

Autyzm jest złożonym zaburzeniem neurorozwojowym spowodowanym dysfunkcją pewnych struktur i systemów mózgowych. Zaburzenie rozwoju tych struktur może być spowodowane działaniem czynników genetycznych, uszkodzeniami w czasie ciąży, porodu czy w pierwszych miesiącach życia dziecka. Autyzm u każdego dziecka objawia się trochę inaczej. Taka sama diagnoza u dwóch różnych osób może dotyczyć innego charakteru zachowań i możliwości. Dlatego mówimy o spektrum zaburzeń – od łagodnych objawów do głębokich, które wpływają na wszystkie sfery życia [1].

Autyzm – definicja

Rokowanie w autyzmie dziecięcym jest w dużej mierze zależne od sprawności intelektualnej. Osoby autystyczne często mają obniżoną sprawność intelektualną – występuje ona nawet u 70% z nich. W pozostałych przypadkach mieści się ona w granicach normy. Kolejnym czynnikiem wpływającym na rokowanie jest występowanie chorób współistniejących oraz posługiwanie się językiem służącym do komunikacji przed piątym–siódmym rokiem życia. U 50% osób z autyzmem do końca życia nie rozwija się umiejętność werbalnego komunikowania się. Zazwyczaj osoby takie mają problemy w interakcjach społecznych oraz zachowują sztywny wzorzec zachowań i zainteresowań [2].

ETIOLOGIA ZABURZEŃ AUTYSTYCZNYCH

Autyzm jest wrodzony oraz związany z nieprawidłowym funkcjonowaniem i rozwojem mózgu, dlatego trudno określić przyczynę powstawania tego zaburzenia. U jego podłoża znajdują się różne czynniki, które wchodzi z sobą w interakcje. Nie wiadomo, który dokładnie czynnik decyduje o pojawieniu się u dziecka autyzmu.

Ujawnienie się autyzmu jest zależne od wielu czynników zarówno genetycznych, jak i środowiskowych. Podstawową rolę odgrywają czynniki genetyczne, które odpowiadają za predyspozycje do pewnego funkcjonowania społecznego, w tym trudności w komunikowaniu się z innymi ludźmi. Predyspozycje genetyczne mogą odpowiadać za preferowanie samotności lub niewielkiego kręgu znajomych, brak zainteresowania kontaktem z innymi osobami oraz opóźnienie rozwoju mowy.

Czynniki podczas ciąży i porodu

Znaczącą rolę odgrywają również czynniki działające podczas ciąży i porodu. Uszkadzają one układ nerwowy w okresie płodowym i poporodowym. Są to najczęściej:

- infekcje wewnątrzłonowe,
- przebyte infekcje matki w czasie ciąży,
- niedotlenienie płodu,
- dziecięce porażenie mózgowe,
- przedwczesny poród,
- wady wrodzone,
- krwawienie w pierwszym trymestrze ciąży,
- smółka w wodach płodowych (tzw. zielone wody płodowe).